

Med blikk østover

Russiske allmennleger får nå tilbud om en veiledningshåndbok i allmenmedisin. Håndboken er oversatt til russisk med blant annet bistand fra norske leger.

Oversettelsen av *Håndbok for spesialistutdanningen i allmenmedisin* utarbeidet av de to norske legene Linn Getz og Steinar Westin, er en del av et internasjonalt helseprosjekt.

– Flere tilsvarende prosjekter har pågått i Russland de siste fem årene, sier Betty Pettersen som er en av ildsjelene bak dette arbeidet. Hun er spesialist i samfunnsmedisin og kommunelege I i Vestvågøy i Lofoten.

Godt mottatt av russiske kolleger

– Veiledningshåndboken retter oppmerksomheten mot utviklingen av en god allmenlegetjeneste og en god allmenlegetutdanning som den vi har i Norge. I Russland viste det seg at mye manglet både når det gjaldt utdanningshjelpemidler og metoder, og kolleger der uttrykte et klart behov for en veiledningshåndbok, sier Pettersen.

– Håndboken legger vekt på handling, refleksjon og diskusjon. Oppskriften i Russland har heller vært å holde munn enn å si i fra hvis man som lege føler faglig usikkerhet. Vi har derfor jobbet for å utvikle stabile veiledningsgrupper der folk blir trygge på hverandre og tør å ta opp ting de føler seg usikre på. I veiledningsgruppene har man vært opptatt av personlig utvikling, taklingsmønstre og trygghet, og det er lagt spesiell vekt på det å stimulere hverandre, sier hun.

Russisk utdanning er sentralisert, slik at

også allmenmedisinere utdannes ved de store sykehusene. For å øke kapasiteten i utdanning av allmenmedisinere er det nå i gang forsøk på mer desentraliserte utdanningsløp, og utdanningshåndbokens støtter en slik utvikling både gjennom sitt faglige budskap og sin pedagogikk, sier hun.

– Gjennom kurs på universitetene er det gitt opplæring i hvordan boken skal brukes. Vi kommer nå til å satse på fortsatt kontakt med Russland for å vurdere hvordan veilederen brukes i praksis. Veiledningshåndboken er ennå ikke ferdig evaluert, men vi har så langt kun fått positive tilbakemeldinger på den, sier Pettersen videre.

Spennende og utfordrende prosjekt

To russiske allmennleger i Norge har assistert i prosessen med å utvikle håndboken. Noe av utfordringen lå i at den ikke kunne oversettes direkte fra norsk, men måtte skrives om i en form som var tilpasset russerne. I tillegg stilte Legeforeningen veiledningskoordinator Peter Prytz til rådighet som spesialkonsulent.

– Det var svært utfordrende å oversette boken fordi den ikke har et alminnelig fagmedisinsk språk og heller ikke er dagliglivets språk. Utviklingen av allmenmedisinen i Norge kan forstås som etablering av et nytt språk innen medisinen, og dette arbeidet var kommet et godt stykke på vei da veiledningshåndboken kom i 1996.

Betty Pettersen er en dame med et brennende internasjonalt engasjement. Foto Lisbet T. Kongsvik

Russisk allmenmedisin er ung og det var ikke etablert et tilsvarende begrepsapparat. Denne utfordringen har imidlertid våre russiske kolleger tatt med stor entusiasme, sier Pettersen.

– Vi går nå videre i prosjektet og er også kommet langt i å oversette Legeforeningens hefte om praktiske ferdigheter for allmenmedisinere. Vi regner med at dette heftet er ferdig ved årsskiftet, sier Betty Pettersen og legger til at hun synes dette prosjektet har vært svært givende. – Jeg føler meg heldig som har fått lov til å bruke mine kunnskaper til jobbe med dette. Jeg har lært mye og føler meg stødigere i mitt eget arbeid etter å ha deltatt i dette prosjektet, fastslår hun.

Lisbet T. Kongsvik

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Ønsker avklaring om IPLoS-registeret

Legeforeningen har i brev til Sosial- og helsedirektoratet bedt om en avklaring av spørsmål knyttet til IPLoS-registeret.

Det er først og fremst forholdet mellom legenes taushetsplikt og plikten til å gi opplysninger til registeret som søkes avklart.

IPLoS-registeret er et landsomfattende pseudonymt register basert på individopplysninger om søkere og mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester (1). Registeret skal danne grunnlag for nasjonal statistikk for pleie- og omsorgssektoren og er opprettet med hjemmel i helseregister-

loven (2) og forskrift om pseudonymt register for individbasert pleie- og omsorgsstatistikk av 17. februar 2006 nr. 204. Registeret skal være et verktøy for dokumentasjon, rapportering og statistikk for kommunene og for statlige myndigheter.

I henhold til forskriften plikter kommunen uten hinder av taushetsplikt å oversende til registeret en rekke opplysninger om søker/mottaker av visse helse- og omsorgstjenester. Dette innbefatter også opplysninger om helsetilstand og sykdommer. Disse opplysningene er kommunen avhengig av å få fra lege eller pasienten selv. Med bakgrunn i at forskriften ikke har bestemmelser som fritar legen for den lovbestemte taushetsplikten, har Legeforeningen bedt

Sosial- og helsedirektoratet om en klargjøring av det rettslige grunnlaget for overføring av opplysningene fra legene til kommunen.

Les brevet på: www.legeforeningen.no/index.gan?id=102937

Hanne B. Riise-Hanssen

hanne.riise-hanssen@legeforeningen.no
Forhandlings- og helseavdelingen

Litteratur

1. Johannessen LB. Ønsker individbasert register. Tidsskr Nor Lægeforen 2003; 123: 2779.
2. Lov om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) av 1.1.2002.